

1882

KONYA TİCARET ODASI
KONYA CHAMBER OF COMMERCE

ÖZBEKİSTAN ÜLKE RAPORU

Dış Ticaret Müdürlüğü
Temmuz 2024

İÇİNDEKİLER

GENEL BİLGİLER	3
1.1.1. Coğrafi Konum.....	4
1.1.2. Doğal Kaynaklar.....	4
1.1.3. Siyasi ve İdari Yapı.....	5
1.1.4. Nüfus ve İstihdam.....	5
SEKTÖRLER	5
2.1. SEKTÖRLER.....	5
2.1.1. Tarım ve Hayvancılık.....	5
2.1.2. Sanayi.....	6
2.1.3. Madencilik.....	6
DIŞ TİCARET	6
3.1. DIŞ TİCARET.....	6
3.1.1. Genel Durum Ülkenin Dış Ticareti (Bin Dolar).....	6
3.1.2. Başlıca Ürünler İtibariyle Özbekistan İhracatı (Bin Dolar).....	7
3.1.3. Başlıca Ürünler İtibariyle Özbekistan İthalatı (Bin Dolar).....	7
3.1.4. Başlıca Ülkeler İtibariyle Özbekistan İhracatı (Bin Dolar).....	8
3.1.5. Başlıca Ülkeler İtibariyle Özbekistan İthalatı (Bin Dolar).....	9
TÜRKİYE İLE TİCARET	9
4.1. TÜRKİYE İLE TİCARET.....	9
4.1.1. Türkiye'nin Özbekistan'e İhracatında Başlıca Ürünler (Bin Dolar).....	10
4.1.2. Türkiye'nin Özbekistan'den İthalatında Başlıca Ürünler (Bin Dolar).....	11
KONYA İLE TİCARET	11
5.1. KONYA İLE TİCARETİ.....	11
5.1.1. Konya – Özbekistan 2022 Yılı İhracat Kalemleri.....	11
5.1.2. Konya – Özbekistan 2022 Yılı İthalat Kalemleri.....	13
5.1.3. Özbekistan -Konya Yıllara Göre İthalat / İhracat Rakamları (Dolar).....	13

1.1. GENEL BİLGİLER

Resmi Adı	Özbekistan Cumhuriyeti
Yönetim Biçimi	Cumhuriyet
Resmi Dili	Özbekçe (Resmi dil), Rusça
Başkent	Taşkent
Yüzölçümü	447.400 km ²
Dini Yapı	Müslüman %88, Ortodoks %9, Diğer %3
Büyük Kentler	Taşkent, Namangan, Semerkant, Andican, Buhara
Cumhurbaşkanı	Şavkat Mirziyoyev
Para Birimi	Som

Temel Ekonomik Göstergeler

	2021	2022	2023*	2024*	2025*	2026*	2027*
GSYİH (Cari Fiyatlar milyar \$)	69,6	80,42	80,39	99,58	113,03	129,04	147,35
GSYİH Büyüme (Sabit Fiyatlar-%)	7,4	5,7	5,5	5,5	5,5	5,5	5,5
Kişi Başına Düşen Milli Gelir (Cari Fiyatlar-\$)	2.014	2.280	2.295	2.710	3.016	3.375	3.779
Tüketici Fiyat Enflasyonu (ort, %)	10,8	11,4	10,2	10	10,4	8,2	6,3
Cari İşlemler Dengesinin GSYİH'ya Oranı (%)	-7	-0,8	-4,3	-4,6	-4,7	-4,7	-4,9
İşsizliğin Toplam İşgücüne Oranı (%)	9,6	8,9	8,4	7,9	7,4	6,9	6,4
Devletin Genel Toplam Borçlanmasının GSYİH'ya Oranı (%)	36,6	34,9	35,1	34,8	33,9	33	32,4

*Tahmini Veriler (IMF)

Özbekistan ekonomisi büyük ölçüde doğal gaz ve emtia ihracatına dayanmaktadır. 2016 yılından bu yana iddialı ekonomik reformlara girişen ülke, ekonomik büyümeyi sürdürmüş ve yatırımcılar için daha çekici hale gelmiştir.

Özbekistan'ın ekonomik kalkınma stratejisi, çeşitlendirilmiş ve rekabetçi bir ekonomi yaratmayı, yenilikçi teknolojiler ve yeni pazar yönetimi yöntemleri kullanarak ulusal kaynakların kullanımını en üst düzeye çıkarmayı hedeflemektedir.

Ekonominin reel sektörüne ait sektör ve işletmelerin istikrarlı ve kesintisiz işleyebilmesi için ülkede gerekli kaynak tabanı oluşturulmuştur. İthal ikameci ürünlerin üretimi ve endüstriyel üretimin çeşitlendirilmesi yoluyla ihracatın yapısında önemli değişiklikler sağlanmıştır.

Özbekistan, küresel olarak koronavirüs pandemisi ve beraberindeki arz ve talep yönlü şokların neden olduğu bir resesyona girmeyen birkaç ülkeden biri olmuştur. Ekonomisi dış şoklara karşı dirençli olduğunu kanıtlamıştır.

Ekonominin, 2023-27 dönemi boyunca güçlü bir büyüme yolu izlemesi beklenmektedir. Olumlu makroekonomik görünüme rağmen, Özbek ekonomisi bazı bölgesel ülkelere göre kişi başına gelirden önemli ölçüde daha düşük olmaya devam ediyor.

1.1.1. Coğrafi Konum

Orta Asya'nın merkezinde bulunan Özbekistan'ın komşuları Kazakistan, Kırgızistan, Tacikistan, Afganistan ve Türkmenistan olup yüzölçümü 447.400 km²'dir. Ülke güneybatıdaki Ceyhun (Amuderya) ile kuzeydoğudaki Seyhun (Sırderya) ırmakları arasında uzanan toprakların büyük bölümünü kapsar. Ülkenin kuzey ile güney ucu arası 925 km, doğu ile batı ucu arası 1 400 km olup, sınırlarının toplam uzunluğu 6.221 km'dir. 1936'da kurulan Karakalpakistan Özerk Cumhuriyeti ile birlikte Özbekistan, 13 bölgeye ayrılmıştır. Bu bölgeler: Andican, Buhara, Cizzah, Kaşkaderya, Namangan, Semerkant, Surhanderya, Sırderya, Taşkent, Fergana, Harezmi ve Nevai bölgeleridir.

Topraklarının %46'sı yayla ve bozkırlardan ve %41'i de çöl ve diğer arazi tiplerinden oluşan Özbekistan'ın toplam kara alanlarının %3'ü orman ve koruluk, %10'u ise tarıma elverişlidir. Ekilebilir alanların yaklaşık %95'i ise sulanabilmektedir. Bu özelliği ile Özbekistan, Orta Asya cumhuriyetleri arasında en iyi sulu tarım yapılabilen ülke konumundadır.

1.1.2. Doğal Kaynaklar

Özbekistan'da 100'den fazla yeraltı maden çeşidi bulunmaktadır. Bunların başında; altın, bakır, gümüş, kurşun, çinko, uranyum ve benzeri yeraltı kaynakları gelmektedir. Özbekistan volfram, doğal gaz ve diğer yeraltı hammadde kaynakları bakımından önemli bir zenginliğe sahiptir.

Özbekistan'da en önemli maden kaynağı altın yataklarıdır. Özbekistan, altın madenleri bakımından dünyada dördüncü, altın üretiminde ise BDT ülkeleri içinde Rusya'dan sonra ikinci, dünyada dokuzuncu sırada yer almaktadır. Altın yataklarının merkezi Nevai vilayetindeki Muruntov'dur. Burada 20 yıl önce altın bulunmuş ve işlenmeye başlanmıştır. Dünyada; Muruntov yatağı, açık usulde altın kazılan Endonezya'daki "Grosberg" yatağından sonra ikinci sıradadır. Onun uzunluğu 3,5 km, eni 2,7 km ve çukurluğu 430 metredir. Taşkent sınırında Cizzah ve Namangan vilayetlerinde de (Mercan-Bulak, Zarmitan, Çadık) altın maden yatakları vardır. Bu maden yatakları sayesinde Taşkent'e yakın Almalık şehri kurulmuş ve burası renkli metallerin işlendiği merkez haline gelmiştir.

Ülkede bir diğer önemli doğal kaynak da bakırdır. Toplam bakır rezervleri 1,3 milyon ton olarak hesaplanan Özbekistan, bu alanda dünyada onuncu sırada gelmektedir. Ülkede 40 yıl daha işletilebileceği öngörülen bakır, aynı zamanda ülkenin önemli ihrac kalemleri arasında yer almaktadır. Dünyanın 7'nci büyük uranyum üreticisi ve 5'inci ihracatçısı olan Özbekistan'ın bilinen uranyum rezervleri ise 185.500 ton civarındadır.

Özbekistan topraklarında çok miktarda tuz yatakları, alüminyum, mermer, granit, değerli taşlar ve inşaat malzemeleri hammaddesi vardır. Meşhur Gazdan mermer yatağı ülkede bulunmaktadır. Bu mermerler inşaatlarda, binalarda ve diğer çeşitli alanlarda kullanılmaktadır. Çakmak taşı, seramik, porselen mineralleri vardır. Siyah metallerden demir, manganez ve krom yatakları mevcut olup, bunları işlemek için Bekabad'da metalurji fabrikası kurulmuştur. Özbekistan'da çok miktarda manganez bulunan maden yatakları özellikle Dautaş, Kızılbayrak, Kaşkaderya sınır bölgelerinde yer almaktadır.

Özbekistan sanayi üretiminde renkli metaller önemli yer tutmaktadır. Üretim, genel olarak altın, bakır ve ısıya dayanıklı metallerden oluşmaktadır. Bu alandaki en büyük işletme, Almalık'taki metalurji kompleksidir. Çırçık şehrindeki fabrikada volfram ve molibden üretimi gerçekleştirilmektedir.

1.1.3. Siyasi ve İdari Yapı

Demokratik sistemi yerleştirmek için çok partili sisteme geçilmesine yönelik olarak alternatif partilerin kurulması için gerekli düzenlemeler yapılmıştır. Aralık 1994'de ilk çok partili demokratik seçimler yapılarak mevcut meclis oluşturulmuştur.

2004 yılında yapılan bir yasal düzenlemeyle, Özbekistan'da yasama organı olarak; Yüksek Meclis, 150 üyeli Yasama Meclisi ve 100 üyeli Senato olarak yeniden şekillendirilmiştir. Senatoya; Karakalpakistan Cumhuriyeti, Taşkent Şehri ve diğer 12 vilayetten 6'sar senatör (toplam 84 senatör) seçilmekte, kalan 16 senatör de Cumhurbaşkanı tarafından tayin edilmektedir. 150 kişilik Yasama Meclisi'nin 135 milletvekilliği için siyasi partilerden seçim sonucuna göre belirlenmektedir. Daha önce belirlenen 15 sandalye ise Özbekistan Ekoloji Hareketi'ne verilmiştir.

Meclis; dar bölge seçim sistemine göre siyasi partilerin katıldığı oylamalar sonucunda seçilen milletvekillerinden oluşmaktadır. Görev süresi beş yıl olan Meclis, bir sonraki Meclis oluşuncaya kadar görevine devam etmektedir. Seçim günü 25 yaşını doldurmuş olan ve en az beş yıl süreyle Özbekistan'da daimi ikamet eden Özbek vatandaşları milletvekili seçilme hakkına sahiptir. Milletvekilleri bilimsel ve pedagojik faaliyetin dışında ücret karşılığı başka bir faaliyette bulunamamaktadır.

1.1.4. Nüfus ve İstihdam

2023 yılında 36 milyon kişi ile dünyada 40. sırada yer alan Özbekistan nüfusunun 2028 yılında 40 milyon kişi olacağı tahmin edilmektedir. Nüfusun büyük bölümü Fergana Bölgesinde yaşamakta olup, ülkenin güneyinde de nüfus yoğunken merkez ve çöllerde nüfusun yoğunluğu oldukça düşüktür. Nüfusun %50,4'ü şehirlerde yaşamaktadır. Genç bir nüfusa sahip olan Özbekistan'da nüfusun %16,6'sı 25, %23,1'i 15 yaşın altındadır.

SEKTÖRLER

2.1. SEKTÖRLER

2.1.1. Tarım ve Hayvancılık

2023'de tarım, hayvancılık, ormancılık ve balıkçılık alanındaki üretim (hizmetler dâhil) 364,5 trilyon UZS (yaklaşık 33 milyar USD) seviyesinde gerçekleşmiş olup, bunun yaklaşık %95'ini tarımsal üretim oluşturmaktadır. Tarım, hayvancılık, ormancılık ve balıkçılık alanındaki üretim (hizmetler dâhil), bir önceki yıla göre %3,6 büyüme göstermiştir.

Ülke genelinde gerçekleştirilen tarım, hayvancılık, ormancılık ve balıkçılık alanındaki üretim (hizmetler dâhil) yaklaşık %95'i küçük ölçekli özel teşebbüsler tarafından gerçekleştirilmektedir. 1 Ocak 2023 tarihi itibarıyla, Özbekistan'daki hayvancılık faaliyetleri kapsamında kayıtlı 13,8 milyon baş büyükbaş, 23,6 milyon baş küçükbaş, 269 bin at ve 97,3 milyon kümes hayvanı bulunmaktadır.

2.1.2. Sanayi

Özbekistan'ın sanayi üretimi son 5 yıllık dönemde, üretilen ürünlerin fiziksel hacmi bakımından, yıllık ortalama %6,1 oranında büyüme göstermiştir. 2018 yılında 235,3 trilyon UZS (29,2 milyar USD) seviyesinde olan sanayi üretimi 2022 yılında 551,1 trilyon UZS (yaklaşık 49,9 milyar USD) olarak gerçekleşmiştir. 2023 yılı sanayi üretimi, üretilen ürünlerin fiziksel hacmi bakımından, geçen yıla göre yaklaşık %5,2 oranında artış göstermiştir.

Ülkede gerçekleştirilen imalat sanayi üretimi kapsamında ağırlıklı olarak orta-düşük ve düşük teknoloji ürünleri üretilmektedir. 2023 yılında yüksek ve orta teknoloji ürünlerin üretiminin toplam imalat sanayi üretimindeki payı %23 seviyesindeyken, 2023 yılında bu oran %25,3'e yükselmiştir.

Özbekistan imalat sanayi sektörel bazda incelendiğinde, öne çıkan ilk 5 sektör sırasıyla, metalürji sanayi (%23,2), makine ve ekipmanların üretimi ile taşıt, römork, yarı-römork ve metalden diğer bitmiş ürünlerin üretimi (%20,3), tekstil, giyim ve deri ürünleri üretimi (%17,9), gıda, içecek ve tütün ürünleri üretimi (%17,2) ve kimyasal ürünler ile kauçuk ve plastikten mamul ürünlerin üretimidir. (%9,2)

2.1.3. Madencilik

Toplam nüfusu 36 milyonun üzerinde olan ülke, bölgenin en büyük pazarı olmasının yanı sıra, Bağımsız Devletler Topluluğu (BDT) ve komşu ülkelerin pazarlarına açılan bir kapı konumundadır. Özbekistan, doğal gaz, altın, uranyum, gümüş ve bakır başta olmak üzere, birçok değerli maden rezervine sahiptir.

2023 yılında ülkede 51,6 milyar m³ doğal gaz üretimi gerçekleştirilmiş olup, Özbekistan 911 milyon dolar doğal gaz ihracatı yapmıştır. Dünya Altın Konseyi verilerine göre, Özbekistan'ın yaklaşık 364 ton altın rezervine sahiptir ve ülke 2022 yılında 4,1 milyar USD değerinde altın ihracatı gerçekleştirmiştir.

DIŞ TİCARET

3.1. DIŞ TİCARET

3.1.1. Genel Durum

Ülkenin Dış Ticareti (Bin Dolar)

Yıllar	2019	2020	2021	2022	2023
İhracat	14.344.696	13.127.295	14.034.977	15.286.928	17.675.085
İthalat	21.855.139	19.955.151	23.724.275	28.264.000	28.521.694

Kaynak: Trademap

3.1.2. Başlıca Ürünler İtibariyle Özbekistan İhracatı (Bin Dolar)

Ürün	2023
Doğal veya kültür inciler, kıymetli veya yarı kıymetli taşlar, kıymetli metaller, kaplama metaller	11.048.350
Bakır ve bakırdan mamul eşyalar	1.075.703
Gübreler	869.565
Pamuk	792.172
Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler; bitümlü maddeler	615.713
Demiryolu veya tramvay vagonları dışındaki taşıtlar ve bunların parça ve aksesuarları	424.594
Nükleer reaktörler, kazanlar, makineler ve mekanik cihazlar; bunların parçaları	279.857
Yenilebilir sebzeler ve bazı kök ve yumrular	278.134
Plastikler ve bunlardan mamul maddeler	263.151
Yenilebilir meyve ve kuruyemişler; turunçgillerin veya kavunların kabukları	251.919
İnorganik kimyasallar; kıymetli metallerin, nadir toprak metallerinin organik veya inorganik bileşikleri	245.296
Demir ve çelik	140.329
Örme veya tığ işi kumaşlar	127.730
Örme veya tığ işi giyim eşyaları ve giyim aksesuarları	114.277
Çinko ve Çinkodan mamuller	107.588
Elektrikli makine ve cihazlar ve bunların parçaları; ses kayıt cihazları ve tekrar üreten cihazlar, televizyon	92.789
Diğer temel metaller; sermetler; bunlardan mamul ürünler	58.973
Tütün ve işlenmiş tütün ikameleri; nikotin içersin veya içermesin ürünler, . . .	50.482
Seramik ürünler	47.009
Odun veya diğer lifli selülozik materyalin hamuru; geri kazanılmış (atık ve hurda)	43.392
Alüminyum ve alüminyumdan mamuller	42.230
Cevherler, cüruf ve kül	39.998
Örülmemiş veya tığ işi olmayan giyim eşyaları ve giyim aksesuarları	34.497

Kaynak: Trademap

3.1.3. Başlıca Ürünler İtibariyle Özbekistan İthalatı (Bin Dolar)

Ürün	2023
Nükleer reaktörler, kazanlar, makineler ve mekanik cihazlar; bunların parçaları	5.686.274
Demiryolu veya tramvay vagonları dışındaki taşıtlar ve bunların parça ve aksesuarları	5.511.163
Elektrikli makine ve cihazlar ve bunların parçaları; ses kayıt cihazları ve tekrar üreten cihazlar	3.962.225
Demir ve çelik	963.253
Eczacılıkla ilgili ürünler	933.151
Plastikler ve bunlardan mamul maddeler	923.357
Hububat	873.411
Demir veya çelikten mamuller	789.642
Optik, fotoğrafik, sinematografik, ölçme, kontrol, hassas, tıbbi veya cerrahi	570.253
Kauçuk ve kauçuktan mamul ürünler	490.561
Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler;	403.986

bitümlü maddeler	
Uçak, uzay aracı ve bunların parçaları	400.216
Çeşitli kimyasal ürünler	352.983
Örme veya tığ işi kumaşlar	338.293
Yapay filamentler; şerit ve benzeri yapay tekstil malzemeleri	334.389
Uçucu yağlar ve reçineoidler; parfümeri, kozmetik veya tuvalet preparatları	303.836
Başka yerde belirtilmeyen emtialar	289.412
Yapay elyaflar	246.263
Alüminyum ve alüminyumdan mamuller	245.842
Mobilya; yatak takımları, şilteler, şilte destekleri, yastıklar ve benzeri doldurulmuş mobilyalar	244.191
Debagat veya boyama özleri; tanenler ve türevleri; boyalar, pigmentler ve diğer renklendiriciler	223.663
Hayvansal, bitkisel veya mikrobiyal yağlar ve sıvı yağlar	222.418

Kaynak: Trademap

3.1.4. Başlıca Ülkeler İtibariyle Özbekistan İhracatı (Bin Dolar)

	2018	2019	2020	2021	2022
Dünya	10.920.700	14.344.696	13.127.295	14.034.977	15.286.928
Alan Nes	3.237.880	5.629.420	6.465.204	4.802.820	4.575.512
Rusya Federasyonu	1.636.681	2.067.207	1.161.766	1.703.536	2.599.858
Çin	2.120.927	1.767.642	1.282.105	1.744.424	1.753.107
Türkiye	865.828	1.149.658	949.066	1.638.927	1.457.562
Kazakistan	1.219.611	1.237.315	732.315	1.023.478	1.251.475
Kırgızistan	251.150	635.158	712.544	770.421	926.870
Afganistan	467.087	454.350	570.571	493.900	524.958
Tacikistan	136.940	190.305	284.257	329.180	392.713
Türkmenistan	35.231	51.489	74.194	95.077	132.431
Polonya	36.359	39.936	56.759	86.851	127.587
Azerbaycan	30.152	48.812	51.104	73.214	126.819
İran İslam Cumhuriyeti	164.373	208.515	135.877	167.890	124.185
Pakistan	29.337	93.753	97.380	126.629	123.701
Belarus	37.467	44.385	37.256	52.122	119.161
Singapur	54.708	26.047	8.042	37.882	85.116
Ukrayna	92.674	108.799	119.322	225.226	80.179
Letonya	34.652	32.856	31.692	49.319	76.249
Litvanya	10.761	21.666	31.451	60.200	70.764
Almanya	12.850	18.475	22.389	36.937	55.155
İtalya	11.557	15.255	13.753	37.876	48.683
Gürcistan	8.748	17.355	19.916	27.761	47.141
Bulgaristan	3.213	4.311	1.812	13.568	41.479
Yunanistan	1.028	242	187	12.902	39.325

Kaynak: Trademap

* 2023 verileri açıklanmamıştır.

3.1.5. Başlıca Ülkeler İtibariyle Özbekistan İthalatı (Bin Dolar)

	2018	2019	2020	2021	2022
Dünya	17.312.259	21.855.139	19.955.151	23.724.275	28.264.000
Çin	3.539.417	5.052.269	4.425.626	4.860.715	6.321.465
Rusya Federasyonu	3.382.752	3.974.225	4.079.758	5.331.691	6.053.274
Kazakistan	1.509.389	1.878.388	2.091.366	2.701.119	3.222.244
Kore Cumhuriyeti	1.936.163	2.524.435	1.934.612	1.742.089	2.171.776
Türkiye	1.096.622	1.296.689	1.072.526	1.655.968	1.674.200
Almanya	699.749	884.310	691.915	645.973	1.010.473
Türkmenistan	237.798	388.801	395.080	687.790	725.196
Hindistan	252.030	319.162	420.144	458.580	652.690
Brezilya	50.725	115.504	89.115	348.087	553.445
Belarus	373.362	279.272	213.895	314.107	405.479
Litvanya	276.609	441.907	471.193	437.062	397.352
Birleşik Arap Emirlikleri	56.355	93.101	59.834	123.194	347.073
İtalya	258.534	352.516	323.885	385.814	327.966
İran İslam Cumhuriyeti	133.069	203.439	107.036	253.647	292.192
ABD	314.170	498.022	211.549	282.253	273.742
Fransa	110.454	134.745	129.396	256.678	266.028
Ukrayna	326.246	263.900	313.607	470.184	226.719
Japonya	683.598	381.283	198.654	156.217	218.463
Kırgızistan	126.747	124.215	138.032	157.086	217.779
Polonya	120.885	121.618	128.880	159.120	214.191
Hollanda	133.331	120.476	166.124	210.963	167.989
Tacikistan	144.349	144.243	92.417	97.952	165.415
İsviçre	144.858	132.112	96.751	143.648	162.168
Letonya	382.410	310.165	326.258	170.494	145.608

Kaynak: Trademap

* 2023 verileri açıklanmamıştır.

TÜRKİYE İLE TİCARET

4.1. TÜRKİYE İLE TİCARET

2023 yılında ülkeye ihracatımız yaklaşık 2 milyar dolar olmuştur. İhraç ettiğimiz başlıca ürünler; tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar (dozlandırılmış); hijyenik havlular ve tamponlar, bebek bezleri ve benzeri hijyenik eşya; dokuma ipliklerin, mensucatin yıkanması, temizlenmesi, kurutulması, ütülenmesi, sarılması, katlanması vb. için makineler; buzdolapları, dondurucular ve diğer soğutucu ve dondurucu cihazlar ve ısı pompaları; musluk, batarya, vana ve valflerdir.

2023 yılında ülkeden ithalatımız ise 1 milyar dolar olmuştur. Pamuk ipliği (dikiş ipliği hariç) (ağırlık itibarıyla pamuk oranı \geq %85 ve perakende olarak satılacak hale getirilmemiş); bakır teller; rafine edilmiş bakır ve bakır alaşımları (ham); etilen polimerleri (ilk şekillerde); bakırdan ince ve kalın borular ithal edilen başlıca ürünlerdir.

Yıllar	2021 (Bin \$)	2022 (Bin \$)	2023 (Bin \$)
İhracat	1.841.893	1.877.915	1.871.366
İthalat	1.800.044	1.682.528	1.209.164
Hacim	3.641.937	3.560.443	3.080.530
Denge	41.849	195.387	662.202

Kaynak: TradeMap

4.1.1. Türkiye'nin Özbekistan'e İhracatında Başlıca Ürünler (Bin Dolar)

ÜRÜNLER (İlk 15)	2021	2022	2023
Tedavide veya korunmada kullanılmak üzere hazırlanan ilaçlar	64.799	90.180	46.517
Hijyenik havlular ve tamponlar, bebek bezleri ve benzeri hijyenik eşya	43.263	46.788	43.244
Dokuma ipliklerin, mensucatın yıkanması, temizlenmesi, kurutulması, ütülenmesi, sarılması, katlanması vb için makinalar	32.432	46.721	40.372
Buzdolapları, dondurucular ve diğer soğutucu ve dondurucu cihazlar ve ısı pompaları	15.493	42.863	39.758
Musluk, batarya, vana ve valfler	29.143	27.305	35.593
Yıkama, temizleme müstahzarları (sabunlar hariç)	8.341	16.541	32.970
Sentetik filament iplikleri (dikiş ipliği hariç) (perakende olarak satılacak hale getirilmemiş)	23.143	25.505	30.606
Kendine özgü bir fonksiyonu olan diğer makinalar ve mekanik cihazlar	28.740	37.983	30.158
Demir veya çelikten inşaat ve inşaat aksamı, inşaatta kullanılmak üzere hazırlanmış demir veya çelikten sac, çubuk	41.433	26.877	28.704
Poliasetaller, diğer polieterler, epoksi reçineler, polikarbonatlar, alkit reçineler, polialisterler, vb. (ilk şekilde)	24.737	32.896	27.025
Esası sentetik polimerler veya tabii polimerler olan, susuz bir ortamda eriyen veya dağılan boya ve vernikler	16.650	18.622	25.488
Tohum, hububat, kuru baklagilleri temizleme, tasnif etme ayıklama ve öğütmeye mahsus makina ve cihazlar	32.236	20.614	24.780
Mensucat, kağıt, deri vb. için apre veya finisaj müstahzarları, müstahzar haşıl ve apreler, müstahzar merdanlar	23.361	23.728	24.611
Diğer mobilyalar ve bunların aksam ve parçaları	17.799	37.893	24.481
Santrifüjler; sıvıların veya gazların filtre edilmesine veya arıtılmasına mahsus makina ve cihazlar	39.010	28.402	24.210

Kaynak: Trademap

4.1.2. Türkiye'nin Özbekistan'den İthalatında Başlıca Ürünler (Bin Dolar)

ÜRÜNLER (İlk 15)	2021	2022	2023
Pamuk ipliği (dikiş ipliği hariç) (ağırlık itibariyle pamuk oranı >=%85 ve perakende olarak satılacak)	429.018	557.715	317.931
Bakır teller	217.404	211.643	233.698
Rafine edilmiş bakır ve bakır alaşımları (ham)	611.874	244.895	119.529
Etilen polimerleri (ilk şekillerde)	87.681	99.795	90.220
Bakırdan ince ve kalın borular	64.577	74.779	87.245
İşlenmemiş çinko	141.917	171.309	81.696
Gümüş (altın veya platin yaldızlı gümüş dahil) (işlenmemiş veya yarı işlenmiş ya da pudra halinde)	0	54.011	52.046
Demir veya alaşımsız çelikten yarı mamuller	0	0	50.403
Pamuk döküntüleri	28.140	18.829	20.931
Bakır saclar, levhalar, yapraklar ve şeritler (kalınlıkları 0,15 mm. yi geçenler)	10.406	22.903	20.177
Azotlu mineral veya kimyasal gübreler	7.415	20.854	14.247
Meyve (kurutulmuş) (0801, 0806'de kiler hariç)08. fasıldaki sert ve kabukluların karışımları	3.034	3.913	13.869
Üzümler (taze/kurutulmuş)	8.652	11.747	10.641
Demir cevherleri ve konsantreleri	0	43.440	10.326
Diğer kabuklu meyveler (taze/kurutulmuş) (kabuğu çıkarılmış/soyulmuş)	8.327	4.753	7.826

Kaynak: Trademap

KONYA İLE TİCARET

5.1. KONYA İLE TİCARETİ

5.1.1.Konya – Özbekistan 2023 Yılı İhracat Kalemleri

Ürün	İhracat Dolar
Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	43.372.807
Motorlu kara taşıtları, traktörler, bisikletler, motosikletler ve diğer kara taşıtları, bunların aksam, parça, aksesuarı	3.660.138
Demir veya çelikten eşya	3.594.553
Plastikler ve mamulleri	2.924.506
Gıda sanayiinin kalıntı ve döküntüleri, hayvanlar için hazırlanmış kaba yemler	1.924.401
Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları, aksam-parça-aksesuarı	1.535.219
Kakao ve kakao müstahzarları	1.493.832
Hububat	1.045.283

Alüminyum ve alüminyumdan eşya	413.458
Yağlı tohum ve meyveler, muhtelif tane, tohum ve meyveler, sanayide ve tıpta kullanılan bitkiler, saman ve kaba yem	360.995
Mobilyalar, yatak takımları, aydınlatma cihazları, reklam lambaları, ışıklı tabelalar vb., prefabrik yapılar	339.635
Sabunlar, yüzey-aktif organik maddeler, yıkama-yağlama müstahzarları, mumlar, bakım müstahzarları, dişçilik müstahzarları	304.503
Muhtelif kimyasal maddeler (biodizel, yangın söndürme maddeleri, dezenfektanlar, haşarat öldürücüler, vb.)	266.300
Gübreler	152.163
Silahlar ve mühimmat, bunların aksam, parça ve aksesuarı	150.175
Kauçuk ve kauçuktan eşya	149.629
Pamuk, pamuk ipliği ve pamuklu mensucat	144.811
Başlıklar ve aksamı (şapka, kasket, koruyucu başlıklar vb.)	138.775
Seramik mamulleri	129.325
Optik, fotoğraf, sinema, ölçü, kontrol, ayar, tıbbi, cerrahi alet ve cihazlar, bunların aksam, parça ve aksesuarı	116.702
Uçucu yağlar ve rezinoitler, parfümeri, kozmetik veya tuvalet müstahzarları	81.362
Yenilen meyveler ve sert kabuklu meyveler	56.992
Şeker ve şeker mamulleri	46.787
Dokunabilir maddelerden hazır eşya, takımlar, kullanılmış giyim ve dokunmuş diğer eşya, paçavralar	43.657
Hayvansal, bitkisel veya mikrobiyal katı ve sıvı yağlar ve bunların parçalanma ürünleri; hazır yemeklik katı yağlar; hayvansal ve bitkisel mumlar	43.217
Adi metallere aletler, bıçakçı eşyası ve sofrata takımları, adi metallere bunların aksam ve parçaları	42.373
Eczacılık ürünleri	34.646
Oyuncaklar, oyun ve spor malzemeleri, bunların aksam, parça ve aksesuarı	27.000
Kağıt ve karton, kağıt hamurundan, kağıttan veya kartondan eşya	23.222
Süt ürünleri, yumurtalar, tabii bal, diğer yenilebilir hayvansal menşeli ürünler	21.780
Demir ve çelik	21.213
Vatka, keçe ve dokunmamış mensucat, özel iplikler, sicim, kordon, ip, halat ve bunlardan mamul eşya	18.724
Cam ve cam eşya	12.269
Hububat, un, nişasta veya süt müstahzarları, pastacılık ürünleri	10.975
Çeşitli mamul eşya (hijyenik havlu, bebek bezi, kalem, çakmak, fermuar vb.)	9.747
Örme giyim eşyası ve aksesuarı	8.465
Ağaç ve ahşap eşya, odun kömürü	7.685
Adi metallere çeşitli eşya (kilit, kasa, mobilya tertibatı, vb.)	7.398
İnorganik kimyasallar, kıymetli metal, radyoaktif element, metal ve izotopların organik-anorganik bileşikleri	7.374
Meşrubat, alkollü içkiler ve sirke	6.330
Yenilen sebzeler ve bazı kök ve yumrular	6.050

Halılar ve diğer dokumaya elverişli maddelerden yer kaplamaları	4.859
Sentetik ve suni filamentler, şeritler ve benzeri sentetik ve suni dokumaya elverişli maddeler	3.481
Debagatte ve boyacılıkta kullanılan hülusalalar, tanenler, boyalar, pigmentler, vernikler, macunlar, mürekkepler, vb.	3.381
Tuz, kükürt, topraklar ve taşlar, alçılar, kireçler ve çimento	2.604
Emdirilmiş, sıvanmış, kaplanmış veya lamine edilmiş dokunabilir mensucat, dokunabilir maddelerden teknik eşya	2.586
Organik kimyasal ürünler	2.345
Örülmemiş giyim eşyası ve aksesuarı	2.144
Bakır ve bakırdan eşya	2.000
Yenilen çeşitli gıda müstahzarları (kahve hülusalaları, çay hülusalaları, mayalar, soslar, diyet mamaları, vb.)	1.184
Mineral yakıtlar, mineral yağlar ve bunların damıtılmasından elde edilen ürünler, bitümenli maddeler, mineral mumlar	750

Kaynak:TÜİK

5.1.2.Konya – Özbekistan 2023 Yılı İthalat Kalemleri

Ürün	İthalat Dolar
Bakır ve bakırdan eşya	296.803
Pamuk, pamuk ipliği ve pamuklu mensucat	187.157
Kazanlar, makinalar, mekanik cihazlar ve aletler, nükleer reaktörler, bunların aksam ve parçaları	119.933
Elektrikli makina ve cihazlar, ses kaydetme-verme, televizyon görüntü-ses kaydetme-verme cihazları,aksam-parça-aksesuarı	18.124
Plastikler ve mamulleri	8.122
Demir veya çelikten eşya	955
Optik, fotoğraf, sinema, ölçü, kontrol, ayar, tıbbi, cerrahi alet ve cihazlar, bunların aksam, parça ve aksesuarı	862
Mobilyalar, yatak takımları, aydınlatma cihazları, reklam lambaları, ışıklı tabelalar vb., prefabrik yapılar	430
Alüminyum ve alüminyumdan eşya	115
Kauçuk ve kauçuktan eşya	83
Adi metallere aletler, bıçakçı eşyası ve sofrta takımları, adi metallere bunların aksam ve parçaları	50
Adi metallere çeşitli eşya (kilit, kasa, mobilya tertibatı, vb.)	7

5.1.3. Özbekistan -Konya Yıllara Göre İthalat / İhracat Rakamları (Dolar)

Dolar	2021	2022	2023
İhracat	93.921.104	74.373.711	62.405.568
İthalat	6.473.740	7.188.531	6.946.599

Kaynak:TÜİK